

WH

ניצן המרמן - תערוכת יחיד
כלאחר-עין / מאת: עודד וולקשטיין

הציור רדוף על ידי השאלה על טעמו, על עצם הציור. השאלה מקימה אותו על עצמו, מסובבת אותו במעגלים. הציור נאלץ לראות את עצמו, ונתקף אימה: הרי מעולם לא היו לו עיניים, וכעת סודו עלול להתגלות. הוא אינו מסוגל אלא להתכופף למקום שגופו מוטל בו ולחפש סימני חיים. פה ושם ניכרים אותותיה של פייטה גמלונית: הציור מבקש לשאת את עצמו. הוא מגשש בידי אחר עיניים, ולא מוצא אלא ידיים. הציור מבקש להשיב את רוחו מן המתים, לשוות את דיוקנו כלאחר-יד: אך באשר הוא נוגע הוא מרבה ידיים, צר גוף לבשר הממשש כלאחר-עין. עצם הציור.

לו רק יכול לדמות את עצמו, למות מתוכו והלאה, לאצור את זכרו בדימויים אבלים: בפשטות, לראות. אלא שהוא מתמוטט על עצמו במסילה של עצבים אופטיים מומתים, מחשיך את אבריו בקנאותו העיוורת לכל רקמה ועצם, מושח את עצביו למלכות: הוא מצייר. האמנם כך היה מאז ומעולם? התשובה בגוף השאלה, גוף שאין לשוב ממנו עוד. מי שראה פעם אחת יצמיח עין ויתחיל לראות. ומי שלא ראה פעם אחת יוסיף ויצייר. היד אשר פרצה מתוך ראשו תצייר רגע אחד, שבו פרצה מתוך ראשו היד המציירת, ועין מתנוססת בקצה מכחולה כנטיפת צבע: עצם הציור.

השאלה שהזעיקה את הציור לקבוע את מותו פיסלה אותו בדמות מצע הולדתו, שממנו לא קם מעולם. בכל זמניו וגלגוליו, לא נמצא לו רגע אחר מזה שבו איבד את עיניו לצבע וחטב את צלמו מן החדר, אשר חלליו פעמו כאיברים שהכאב מפקיעם מחזקתו של החולה. וכשם שהחשכה האצורה בו לא תסתגל לשום עין, כך כל שאלה שיסב על מותו תשמיע מן הבד את זעקת-הפתע של בואו לעולם.